

Complexnummer: 521005

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

-

Aantal complexonderdelen

5

Monumentnummers van complexonderdelen

521006, 521007, 521008, 525835, 525840

Woonplaats

Wijk en Aalburg

Gemeente

Altena

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdoject

Polstraat 52, 4261 BV te Wijk en Aalburg

Complexomschrijving

Inleiding

Boerderijcomplex temidden van de lintbebouwing aan de Polstraat, buiten de dorpskom van Aalburg, gelegen aan de noordelijke zijde van de weg en bestaande uit een BOERDERIJ (1), een BAKHUISJE (2), een kleine SCHUUR (3), een voormalige VEESCHUUR (4) en een WC-GEBOUWTJE (5). Oudste onderdeel van het complex is de uit 1857 daterende kortgevelboerderij. De overige bouwdelen werden omstreeks 1900 gerealiseerd of verbouwd. Na de Tweede Wereldoorlog was in de veeschuur tijdelijk een school gehuisvest. Uit deze periode dateert het wc-gebouwtje. Op het erf een siertuin, aan de straatzijde afgesloten door een nieuw ijzeren hekwerk, een beukenhaag, voorts enkele oude vruchtbomen en een weide met boomgaard.

Waardering

Het complex is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als goed en ondanks enige modernisering van boerderij en veeschuur in gave staat bewaard gebleven voorbeeld van een boerenerf met boerderij, bijgebouwen en erfelementen uit de periode 1857 tot omstreeks 1900. Het complex heeft weliswaar zijn oude functie verloren, maar valt op door de compleetheid en specifieke rangschikking van de verschillende gebouwonderdelen en restanten van de vroegere erfaanleg. Het heeft architectuurhistorische waarde vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp en de detaillering van met name de boerderij en de veeschuur, alsmede het gave karakter en de typologie van de overige complexonderdelen. Het heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel de nog deels historische lintbebouwing van de Polstraat, waar de boerderij en de schuur door hun prominente ligging evenwijdig aan de openbare weg een bijzondere plaats innemen. Het is van belang wegens de kwaliteit van de samenstellende onderdelen, bestaande uit

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een kortgevelboerderij met dwarsdeel, een bakhuisje, een kleine schuur, een grotere veeschuur, een wc-gebouwtje, alsmede diverse erfelementen zoals hekwerken, een beukenhaag, vruchtbomen en een weide met boomgaard.

Monumentnummer*: 521006

Status rijksmonument
Inschrijving register* 21 mei 2002
Kadaster deel/nr 82727/37

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Wijk en Aalburg Altena Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Wijk en Aalburg

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Aalburg F 1472

Omschrijving**

Inleiding

Forse voormalige BOERDERIJ met dwarsdeel, gelegen aan de noordelijke zijde van de Polstraat in Aalburg. De kortgevelboerderij dateert getuige een gevelsteen uit 1857 en kan typerend worden genoemd voor het westelijke deel van het rivierengebied en in het bijzonder het Land van Altena. De boerderij bezit enige sobere stijkenmerken in Eclectische trant, zoals de klassieke omlijsting van de hoofdentree en de door een fors hoofdgestel afgesloten klokgevel. De boerderij is vrij gaaf behouden gebleven, al werden in het recente verleden enige wijzigingen aan het voormalige bedrijfsgedeelte uitgevoerd. In de rechter zijgevel werd een grote moderne pui aangebracht. Tevens werd het onderste deel van het rechter dakvlak voorzien van een doorlopende glazen strook. Voorts werden enige gevelopeningen gewijzigd. Inwendig bleven ondanks een aantal modernisering, diverse authentieke elementen bewaard.

Omschrijving

Forse kortgevelboerderij met dwarsdeel, met rechthoekige plattegrond, één hoge bouwlaag en een zadeldak met wolfeinden boven voor- en achtergevel.

Het voorhuis bezit binnen de kap nog een woonverdieping. Het dak is geheel gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen (moderne variant) en draagt op de nok een bakstenen schoorsteen. Eenvoudige zinken goten. Het linker dakschild van het voormalige bedrijfsgedeelte is aan de onderzijde voorzien van een glasstrook. De gevels zijn gemetseld in baksteen in kruisverband en voorzien van een gepleisterd plint. Vensters en ingangen in het woongedeelte bezitten ter afsluiting anderhalfsteens strekken. De voorgevel bezit een ingezwenkte topgevel (klokgevel), afgesloten door een fors houten hoofdgestel. De gevel is symmetrisch van indeling en bezit in de middenas de hoofdingang, voorzien van een klassieke houten omlijsting met pilasters met Ionische kapitelen en een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

hoofdgestel. De ingang heeft een hardstenen dorpel, een kozijn met kwartholprofiel en een paneeldeur met kussenpanelen en een tweeruits bovenlicht. Aan weerszijden bevinden zich twee vensters met kozijnen met luikspinning, houten lekdorpels, achtruits schuiframen en authentieke paneelluiken. De verdieping bevat drie vensters met 6-ruits schuiframen. De rechter zijgevel heeft in het woongedeelte een klein venster met rollaag, kozijn met luikspinning, vierruits raam en luiken. Rechts hiervan een opkamervenster met zesruits schuifraam en paneelluiken. Hieronder een keldervenster. Het voormalige bedrijfs gedeelte bevat wat betreft de rechter zijgevel een moderne, inpandig gelegen glaspui van de keuken, rechts hiervan een kozijn met opgeklampte staldeer en geheel rechts een gemoderniseerde gevelopening.

De linker zijgevel heeft geheel rechts een venster als in de voorgevel. In het middendeel van de gevel bevinden zich twee vensters met rollagen, zesruits schuiframen en paneelluiken en links hiervan een ingang met vernieuwde houten deur en tweeruits bovenlicht. Rechts van de ingang een gevelsteen met opschrift: FRANS & TRUUS/ JANSEN/ 1.3.1977. Verder naar rechts een gevelsteen met opschrift: DE EERSTE STEEN/ GELEGD DOOR/ J. DE MANDT/ 13-5-1857. In het bedrijfs gedeelte links bevindt zich de grote dwarsdeelingang met dubbele houten opgeklampte deeldeer. Voorts een tot groter venster omgevormd voormalig stalvenster. De achtergevel heeft beneden drie getoogde betonnen stalvensters met vierruits ramen. Geheel bovenin een klein zoldervenster. Het inwendige van de boerderij bevat nog een aantal authentieke elementen, zoals de centrale middengang met deels authentieke vloer van zwart arduinen tegels. Diverse geprofileerde deurkozijnen met paneeldeuren met originele gehoute afwerking. Eenvoudige enkelvoudige houten balklagen. Kelder met balklaag, waarboven opkamer. In de linker voorkamer een fraaie houten wand met architraaflijsten, bedsteden en paneeldeuren. In de rechter voorkamer eveneens een houten wand. Op de driebeukige deel een drietal trekbalen met twee stijlen met korbelen. Forse gordingenkap.

Het erf wordt aan de straatzijde afgesloten door een nieuw ijzeren hekwerk in historische trant. Op het erf voorts diverse oude fruitbomen, een beukenhaag en een weide met boomgaard.

Waardering

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als onderdeel van een gaaf bewaard boerderijcomplex, dat weliswaar zijn oude functie heeft verloren, maar opvalt door de volledigheid en specifieke rangschikking van de verschillende gebouwonderdelen en restanten van de vroegere erfaanleg. Het heeft architectuurhistorische waarde als goed en gaaf voorbeeld van een middelgrote kortgevelboerderij met dwarsdeel uit het midden van de 19de eeuw, van een in het Land van Altena streekeigen boerderijtype, gekenmerkt door het voorhuis met voorname, hoog opgaande symmetrisch ingedeelde voorgevel, ditmaal afsluitend met een klokgevel, het zadeldak met klein wolfeind boven de kopgevels en de dwarsdeelopzet met deeldeuren in één der zijgevels, veelal onder een licht opgewipt dak. Het heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een harmonisch geheel, te weten een boerderijcomplex, verder bestaand uit een bakhuis, een kleine schuur, een grotere voormalige veeschuur, een voormalig toiletgebouwtje, diverse groenelementen en een tuin met hekwerken. Voorts als karakteristiek onderdeel van de (deels) historische bebouwing aan de Polstraat, waar de boerderij en de schuur door hun prominente ligging evenwijdig aan de openbare weg een bijzondere plaats innemen. Het object is van belang wegens de kwaliteit van de samenstellende onderdelen, bestaande uit boerderij met gave hoofdvorm, gevelindelingen en detailleringen.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Boerderij (M)

Functie

Erfbeplanting

Boomgaard

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke
Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Erfscheiding(D)
Boerderij (M)

Functie

Hek
Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 521007

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	21 mei 2002
Kadaster deel/nr	82727/18

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Wijk en Aalburg	Altena	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Wijk en Aalburg	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Aalburg	F			1472

*Omschrijving***

Inleiding

Klein BAKHUIS, behorend tot het boerderijcomplex aan de Polstraat 52 en gelegen aan de noordzijde van de boerderij. Het bakhuisje in Ambachtelijk-Traditionele stijl dateert uit omstreeks 1900 en bleef uitwendig vrijwel geheel gaaf bewaard. Van de inwendige stookplaats resteert niets.

Omschrijving

Het bakhuisje heeft een rechthoekige plattegrond, één bouwlaag en een zadeldak met de nokrichting haaks op de voorgevel, gedekt met gesmoorde muldenpannen en voorzien van houten windveren met makelaar. Op de nok boven de achtergevel een bakstenen schoorsteen. De gevels zijn gemetseld in baksteen in halfsteens verband. De voorgevel heeft links een ingang met ongeprofileerd kozijn en rollaag aan de bovenzijde. In beide zijgevels een klein venster met rollaag, kozijn met luikspanning en een houten opgeklampt luikje. Het venster in de rechter zijgevel heeft een vierruits schuifraam. De achtergevel is blind uitgevoerd.

Waardering

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als onderdeel van een gaaf bewaard boerderijcomplex, dat weliswaar zijn oude functie heeft verloren, maar opvalt door de volledigheid en specifieke rangschikking van de verschillende gebouwonderdelen en restanten van de vroegere erfaanleg. Het heeft architectuurhistorische waarde als goed en uitwendig gaaf voorbeeld van een klein bakhuis uit omstreeks 1900, gekenmerkt door een zeer eenvoudige opzet, materiaalgebruik en detaillering. Het heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een harmonisch geheel, te weten een boerderijcomplex, verder bestaand uit een kortgevelboerderij, een kleine schuur, een grotere voormalige veeschuur, een voormalig toiletgebouwtje, diverse groenelementen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

en een tuin met hekwerken. Voorts als karakteristiek onderdeel van de (deels) historische bebouwing aan de Polstraat, waar de boerderij en de schuur door hun prominente ligging evenwijdig aan de openbare weg een bijzondere plaats innemen.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Bakhuis

Monumentnummer*: 521008

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	21 mei 2002
Kadaster deel/nr	82727/26

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Wijk en Aalburg	Altena	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Wijk en Aalburg	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Aalburg	F			1472

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige VEESCHUUR, behorend tot het boerderijcomplex aan de Polstraat 52 en gelegen ten westen van de boerderij. De in Ambachtelijk-Traditionele stijl vormgegeven schuur dateert uit omstreeks 1900 en bevatte onder meer een koestal en een aardappelkuil. Na de Tweede Wereldoorlog is de schuur tijdelijk in gebruik geweest als school, omdat de dorpsschool was verwoest. In het gebouw waren twee klaslokalen ingericht. In het recente verleden is de schuur inwendig verbouwd tot kantoorruimte. Hiertoe werd binnen de bestaande deeldeuropening inpandig een entreepui aangebracht. In de achtergevel werd een stalvenster vergroot tot veelruits raam. Voor het overige bleef de schuur vrij gaaf bewaard.

Omschrijving

Forse schuur met rechthoekige plattegrond, één bouwlaag en een mansardedak met de nokrichting haaks op de voorgevel. Op de rechter zijgevel sluit een rechthoekige uitbouw, welke met een lessenaarsdak op het hoofddak is aangekapt. Het dak is gedekt met gesmoorde muldenpannen en bezit bij de kopgevels overstekken met houten windveren. Op het linker dakschild een bakstenen schoorsteen. De gevels zijn gemetseld in baksteen in kruisverband en rondom voorzien van een gepleisterd plint. In de gevels diverse grote halfronde stalvensters met gepleisterde lekdorpels, halfsteens rondbogen en veelruits ijzeren ramen. Voorts eenvoudige staafankers. De voorgevel heeft in het midden een rechtgesloten voormalige deelingang met dubbele houten opgeklampte deuren.

In de gevelopening een moderne pui. Rechts van de ingang een voormalig stalvenster, dat naar beneden toe tot aan de plint is vergroot en voorzien van een enkelruits raam. In de topgevel een houten opgeklampt luik met aan weerszijden een half rond stalvenster. Geheel bovenin een klein zoldervenster. In de uitbouw een kozijn met dubbele houten opgeklampte deur. In de rechter

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zijgevel twee getoogde stalvensters. De linker zijgevel heeft drie halfronde stalvensters. De achtergevel heeft beneden drie halfronde stalvensters, waarvan de middelste naar beneden toe is vergroot en hier gevuld met een modern veelruits raam. In de topgevel twee licht getoogde vensters met veelruits ramen en geheel bovenin een klein zoldervenster met vierruits raam. Inwendig heeft de schuur een eenvoudige houtconstructie en een kapconstructie, bestaande uit drie dekbalkjukken met gepende verbindingen.

Waardering

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als onderdeel van een gaaf bewaard boerderijcomplex, dat weliswaar zijn oude functie heeft verloren, maar opvalt door de volledigheid en specifieke rangschikking van de verschillende gebouwonderdelen en restanten van de vroegere erfaanleg. Het heeft architectuurhistorische waarde als vrij gaaf voorbeeld van middelgrote veeschuur uit omstreeks 1900, gekenmerkt door de toepassing van een fors mansardedak en de vele grote halfronde stalvensters. Het heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een harmonisch geheel, te weten een boerderijcomplex, verder bestaand uit een kortgevelboerderij, een bakhuis, een kleine schuur, een voormalig toiletgebouwtje, diverse groenelementen en een tuin met hekwerken. Voorts als karakteristiek onderdeel van de (deels) historische bebouwing aan de Polstraat, waar de boerderij en de schuur door hun prominente ligging evenwijdig aan de openbare weg een bijzondere plaats innemen.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Veestal

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 525835

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	21 mei 2002
Kadaster deel/nr	82829/194

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Wijk en Aalburg	Altena	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Wijk en Aalburg	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Aalburg	F			1472

*Omschrijving***

Inleiding

SCHUUR, behorend tot het boerderijcomplex aan de Polstraat 52 en gelegen aan de noordzijde van de boerderij. De schuur dateert voor een deel nog uit het midden van de 19de eeuw, maar werd omstreeks 1900 deels gewijzigd. Het gebouw was eertijds in gebruik als kippenschuur.

Omschrijving

De schuur heeft een rechthoekige plattegrond, een bouwlaag en een zadeldak met de nokrichting evenwijdig aan de naar de boerderij gerichte voorgevel. Het dak is gedekt met gesmoorde kruispannen en bezit boven de topgevel overstekken met houten windveren en makelaars. De gevels zijn grotendeels opgetrokken in baksteen in kruisverband, waarbij grote delen zijn uitgevoerd in handvormsteen. De voorgevel heeft geheel links een klein venster met rollagen, zwaar gepend kozijn met luikspanning, diefijzers en een opgeklampt luik. Rechts hiervan een breed kozijn met vellingkant en een dubbele houten opgeklampte deur. De rechter zijgevel heeft links een kozijn met duivejagerprofiel en een opgeklampte deur en rechts een venster met zwaar gepend kozijn en tweeruits valraam. De topgevel is in hout uitgevoerd. Ook de linker zijgevel is geheel in horizontale houten delen uitgevoerd. Deze gevel bezit beneden twee vensters met veelruits ramen en in de top een zoldervenster. De achtergevel is uitgezonderd een kozijn met opgeklampte gevel bezit beneden twee vensters met veelruits ramen en in de top een zoldervenster. De achtergevel is uitgezonderd een kozijn met opgeklampte deur uiterst links geheel blind.

Waardering

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als onderdeel van een gaaf bewaard boerderijcomplex, dat

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

weliswaar zijn oude functie heeft verloren, maar opvalt door de volledigheid en specifieke rangschikking van de verschillende gebouwonderdelen en restanten van de vroegere erfaanleg. Het heeft architectuurhistorische waarde als voorbeeld van eenvoudige kleine schuur, deels daterend uit het derde kwart van de 19de eeuw, gekenmerkt door een zeer eenvoudige opzet, materiaalgebruik en detaillering. Ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een harmonisch geheel, te weten een boerderijcomplex, verder bestaand uit een kortgevelboerderij, een bakhuis, een grotere voormalige veeschuur, een voormalig toiletgebouwtje, diverse groenelementen en een tuin met hekwerken. Voorts als karakteristiek onderdeel van de (deels) historische bebouwing aan de Polstraat, waar de boerderij en de schuur door hun prominente ligging evenwijdig aan de openbare weg een bijzondere plaats innemen.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Schuur(M)

Monumentnummer*: 525840

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	21 mei 2002
Kadaster deel/nr	82830/106

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Wijk en Aalburg	Altena	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Wijk en Aalburg	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Aalburg	F			1472

Omschrijving**

Inleiding

Voormalig WC-GEBOUWTJE, behorend tot het boerderijcomplex aan de Polstraat 52 en gelegen noordelijk van het bakhuis en de kleine schuur. Het oorspronkelijk twee wc's bevattende gebouwtje is direct na de Tweede Wereldoorlog gerealiseerd, toen de grote veeschuur als gevolg van de verwoesting van de dorpschool werd ingericht als school. De toiletputten zijn niet meer aanwezig.

Omschrijving

Zeer klein gebouwtje op rechthoekige plattegrond, met n bouwlaag en een lessenaarsdak, gedekt met rode muldenpannen. Voorts houten windveren en boven de voorgevel een eenvoudige houten lijst. De gevels gemetseld in baksteen in halfsteens verband. De voorzijde bevat twee door een smalle bakstenen dam gescheiden paneeldeuren met veelruits bovendelen. Deze deuren geven toegang tot de beide van binnen gepleisterde toiletruimten. In de achtergevel twee houten ontluichtingsroosters. Op de achtergevel sluit een bakstenen omranding aan (gierput?).

Waardering

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als onderdeel van een gaaf bewaard boerderijcomplex, dat weliswaar zijn oude functie heeft verloren, maar opvalt door de volledigheid en specifieke rangschikking van de verschillende gebouwonderdelen en restanten van de vroegere erfaanleg. Voorts van belang als herinnering aan de periode, dat in de grote veeschuur een school gevestigd was. Het heeft historische waarde als inmiddels zeldzaam voorbeeld van een afzijdig op een erf gelegen sanitaire voorziening. Het heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een harmonisch geheel, te weten een boerderijcomplex, verder bestaand uit een kortgevelboerderij, een bakhuis, een kleine schuur, een grotere veeschuur, diverse

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

groenelementen en een tuin met hekwerken. Voorts als karakteristiek onderdeel van de (deels) historische bebouwing aan de Polstraat, waar de boerderij en de schuur door hun prominente ligging evenwijdig aan de openbare weg een bijzondere plaats innemen.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Straatmeubilair

Functie

Toiletgebouw